

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl soudcem Tomášem Kocourkem v právní věci

žalobkyně: **S. R.**, narozena dne X,
státní příslušnice Ukrajiny,
bytem X,
zastoupena advokátem JUDr. Matějem Šedivým,
se sídlem Václavské náměstí 21, Praha,

proti

žalovanému: **Ministerstvo vnitra**,
se sídlem Nad Štolou 3, Praha,
o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 25. 10. 2018, čj. OAM-686/ZA-ZA12-VL16-2018,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

Vymezení věci

1. Žalobkyně podanou žalobou napadá shora označené rozhodnutí žalovaného (dále jen „napadené rozhodnutí“), kterým jí nebyla udělena mezinárodní ochrana podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“). Žalovaný v odůvodnění napadeného rozhodnutí ve vztahu k institutu

azylu pro pronásledování uvedl, že snahu legalizovat pobyt na území České republiky nelze zahrnout pod § 12 zákona o azylu. Má-li žalobkyně snahu setrvat na území České republiky, musí se podrobit režimu zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky, i pokud by za tím účelem musela vycestovat zpět do země původu a vyřídit si tam potřebné povolení. Žalovaný poukázal na to, že žalobkyně podala žádost až v srpnu 2018, ačkoliv na území České republiky pobývala již několika let a v podání žádosti jí dříve nic nebránilo. Je zřejmé, že jediným cílem žádosti žalobkyně je legalizace pobytu na území České republiky. Z hlediska azylu není relevantní ani zhoršená bezpečnostní situace v zemi původu, ostatně žalobkyně pochází ze Z. oblasti, která je značně vzdálena od oblasti ozbrojených střetů.

2. Žalovaný se dále zabýval tím, zda v případě žalobkyně neexistují důvody hodné zvláštního zřetele, pro něž by měl být žalobkyni udělen tzv. humanitární azyl ve smyslu § 14 zákona o azylu. Při posuzování rodinné, sociální a ekonomické situace žalobkyně žalovaný neshledal žádný důvod hodný zvláštního zřetele. Žalobkyně je dospělá, svéprávná, nedoložila, že by její pracovní schopnost byla snižena, a tedy že by si nemohla prostředky na svoji obživu opatřovat v zemi původu prací. Její zdravotní stav je dobrý, žalobkyně nevyžaduje žádnou specializovanou či v zemi původu nedostupnou lékařskou péči.
3. Žalobkyně podle žalovaného není v zemi původu ohrožena vážnou újmou ve smyslu § 14a odst. 2 zákona o azylu, tudíž jí neudělil ani tzv. doplňkovou ochranu. Trest smrti byl v zemi původu zrušen. Vzhledem k okolnostem, za nichž žalobkyně opustila zemi původu a opakovaně se tam následně vracela, nelze dovodit, že by jí hrozilo mučení nebo nelidské či ponižující zacházení. Žalobkyně není ohrožena ani ozbrojeným konfliktem probíhajícím na východě země. Žalobkyně může svůj rodinný život realizovat v zemi původu (v Z. oblasti), kde bydlí obě její děti a další členové rodiny (vyjma bratra) a kde je uspokojivá bezpečnostní situace.

Obsah žaloby a vyjádření k žalobě

4. Žalobkyně v žalobě namítla, že žalovaný automaticky bagatelizuje její žádost z toho důvodu, že nebyla podána bezprostředně po přicestování na území České republiky. Je však běžné, že žadatelé o udělení mezinárodní ochrany podávají žádost až v situaci, kdy jsou reálně ohroženi povinností vycestovat do země původu. Důvody žádosti o udělení mezinárodní ochrany se zakládají na celkovém stavu v zemi původu a navazují na faktickou nefunkčnost tohoto státu. Žalobkyně by v něm nemohla najít obživu. K tomu by vzhledem k nefunkčnosti objednávacího systému zastupitelského úřadu České republiky nemohla podat žádost o pobytové oprávnění, čímž se žalovaný v napadeném rozhodnutí nijak nezaobíral. Žalobkyně se domnívá, že neschopnost zabezpečit své životní náklady prací v zemi původu v důsledku všeobecné nepříznivé ekonomické situace země a reálná absence přístupu k podání žádosti o pobytové oprávnění na Zastupitelském úřadě České republiky představují ve svém souhrnu důvod hodný zvláštního zřetele pro udělení azylu dle § 14 zákona o azylu, neboť jinak by byla v zemi původu vystavena značnému strádání.
5. Žalobkyně dále poukázala na to, že dne 26. 11. 2018 byl v zemi původu vyhlášen výjimečný stav v důsledku námořní blokády ukrajinského území nacházejícího se v Azovském moři. Politická situace v zemi původu by negativně ovlivňovala kvalitu života žalobkyně. Ačkoliv není žalobkyně politicky vyhraněná, zastává pacifistické názory, které jsou projevem jejího politického postoje.

6. Žalovaným ve svém vyjádření k žalobě především odkázal na odůvodnění napadeného rozhodnutí. K žalobním bodům uvedl, že žalobkyně pobývala na území České republiky na základě fikce upravené v § 87y zákona o pobytu cizinců jakožto žadatelka o přechodný pobyt rodinného příslušníka občana Evropské unie. Žalobkyně se proti zamítnutí žádosti nebránila, nedostavila se ke správnímu orgánu pro vylepení výjezdního příkazu. Již v této době mohla podat žádost o udělení mezinárodní ochrany, nikoliv vyčkávat až do doby, kdy jí bude uděleno správní vyhoštění. K blokadě Azovského moře došlo až po vydání napadeného rozhodnutí, ukrajinské orgány na to reagovaly vyhlášením stanného práva na dobu 30 dnů, které se vztahovalo pouze na vybrané oblasti, nikoliv Z. oblast. Vyhlášení stanného práva neznamena, že by byla pozastavena platnost mezinárodních úmluv o lidských právech. Obavy z politického pronásledování vyjádřila žalobkyně až v žalobě.

Posouzení žalobních bodů

7. Soud ověřil, že žaloba byla podána včas, osobou k tomu oprávněnou a splňuje všechny formální náležitosti na ni kladené. Jde tedy o žalobu věcně projednatelnou.
8. Ze správního spisu soud zjistil, že žalobkyně dne 8. 8. 2018 podala žádost o udělení mezinárodní ochrany. Dne 13. 8. 2018 žalobkyně při poskytnutí údajů k žádosti o mezinárodní ochranu uvedla, že je schopna se dorozumět česky, ukrajinsky a rusky, je ukrajinské národnosti a pravoslavného vyznání. O politiku se nezajímá, nikdy se politicky neangažovala, není členkou žádné politické strany. Je rozvedená, má dvě dospělé děti, které bydlí na Ukrajině. Žalobkyně naposledy bydlela v městě Ch. v Z. oblasti, které se i narodila. V zemi původu byla žalobkyně naposledy v lednu 2017, poté v České republice požádala o přechodný pobyt. Žádost o udělení mezinárodní ochrany podala z toho důvodu, že by si v České republice ráda postavila vlastní dům nebo si pořídila vlastní byt. V České republice je klid, do země původu se již nechce vracet.
9. Dne 13. 8. 2018 provedl žalovaný se žalobkyní pohovor k žádosti. Žalobkyně uvedla, že do České republiky přijela na návštěvu za svým bratrem, který zde má trvalý pobyt. V České republice má dále dobrou kamarádku, u které bydlela. V minulosti měla i partnera české státní příslušnosti, tehdy žádala o povolení přechodného pobytu, nakonec však od něho utekla, resp. on ji vyhodil. V místě bydliště nyní chodí na brigády (uklízí a myje nádoby), aby si vydělala na bydlení a jídlo. V zemi původu má žalobkyně obě děti, matku a sestru. Do země původu se žalobkyně nechce vrátit, neboť si již zvykla v České republice, neví, co by tam dělala, o její matku se stará syn, děti jsou odrostlé. Vycestovat do země původu za účelem získání oprávnění k pobytu na území České republiky žalobkyně odmítá, neboť je v České republice již dlouho a prostě nechce odsud vycestovat. Žádné problémy se státními orgány země původu neměla. Na zemi původu jí vadí to, že tam není práce ani klid, na rozdíl od České republiky. Její matka má jen malý důchod, z něhož žije.
10. Ze správního spisu dále vyplývá, že pro posouzení situace v zemi původu žalovaný shromáždil jako podklad informaci odboru azylové a migrační politiky žalovaného ze 14. 9. 2018 týkající se politické a bezpečnostní situace na Ukrajině, mezinárodních smluv o lidských právech a základních svobodách, vojenské služby a vnitřně přesídlených osob, informaci Ministerstva zahraničních věcí České republiky ze dne 16. 5. 2018 o situaci neúspěšných žadatelů o mezinárodní ochranu po návratu do vlasti a o návratu do vlasti po dlouhodobém pobytu v zahraničí. Žalobkyně se seznámila s obsahem uvedených podkladů dne 15. 10. 2018, nechtěla se k nim vyjádřit ani navrhnout jejich doplnění.

11. Soud posoudil žalobu v rozsahu řádně a včas uplatněných žalobních bodů, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu ke dni vydání tohoto rozsudku, a to vzhledem k účinnosti článku 46 odst. 3 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/32/EU ze dne 26. 6. 2013 o společných řízeních pro přiznávání a odnímání statusu mezinárodní ochrany (dále jen „procedurální směrnice“). Tento článek vyžaduje, aby soudy prvního stupně přezkoumávající rozhodnutí ve věci mezinárodní ochrany posuzovaly projednávaný případ dle právního a skutkového stavu ke dni rozhodnutí soudu. Členské státy Evropské unie byly povinny výše uvedený závazek transponovat do vnitrostátního právního řádu do 20. 7. 2015 (viz čl. 51 odst. 1 procedurální směrnice). Vzhledem k tomu, že Česká republika obsah této směrnice netransponovala do svého vnitrostátního právního řádu, ač tak měla nejpozději do 20. 7. 2015 učinit, má ustanovení předmětného článku přímé účinky a užije se na tento případ, protože řízení o udělení mezinárodní ochrany bylo zahájeno po tomto datu (čl. 52 odst. 1 věta první procedurální směrnice). Procesní pravidla vyplývající z čl. 46 odst. 3 procedurální směrnice se proto prosadí na úkor § 75 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“).
12. Podle § 28 odst. 1 a 2 zákona o azylu mezinárodní ochrana se udělí ve formě azylu nebo doplňkové ochrany; shledá-li ministerstvo při svém rozhodování, že jsou naplněny důvody pro udělení azylu podle § 12, 13 nebo 14, udělí azyl přednostně. Neshledá-li ministerstvo důvody k udělení ani jedné z forem mezinárodní ochrany, odůvodní své rozhodnutí ve vztahu k oběma formám mezinárodní ochrany.

Podle § 12 zákona o azylu se azyl udělí cizinci, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že cizinec

- a) je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, nebo
- b) má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo, v případě že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště.

Podle § 14 zákona o azylu jestliže nebude zjištěn v řízení o udělení mezinárodní ochrany důvod pro udělení mezinárodní ochrany podle § 12, lze v případě hodném zvláštního zřetele udělit azyl z humanitárního důvodu.

Podle § 14a zákona o azylu se udělí doplňková ochrana cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle odstavce 2 a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště.

Podle § 14a odst. 2 zákona o azylu se za vážnou újmu podle tohoto zákona považuje

- a) uložení nebo vykonání trestu smrti,
- b) mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu,
- c) vážné ohrožení života nebo lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situacích mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, nebo
- d) pokud by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky.

13. Žalobkyně předně namítla, že žalovaný se pokouší snížit závažnost skutečností, pro něž žádá o mezinárodní ochranu, tím, že žádost nepodala bezprostředně poté, kdy tak učinit mohla. K tomu soud uvádí, že zákon o azylu ani právní předpisy Evropské unie, které harmonizují oblast azylového práva, neupravují žádné časové limity, v nichž je přípustné podat žádost o udělení mezinárodní ochrany. Z napadeného rozhodnutí plyne, že žalovaný se zabýval nejen samotnou žádostí žalobkyně o udělení mezinárodní ochrany, ale též všemi v ní uplatněnými důvody žádosti, a to z pohledu všech forem mezinárodní ochrany. Žalovaný tedy posoudil žádost žalobkyně v plném rozsahu. Byť konstatoval, že žalobkyně nepodala žádost bezprostředně poté, kdy tak mohla poprvé učinit, nevyvodil z této skutečnosti pro žalobkyni žádné nepříznivé následky. Pouze to žalovaného utvrdilo v jeho přesvědčení, že žalobkyně podala žádost výlučně kvůli legalizaci pobytu na území České republiky, což ostatně žalobkyně ve správním řízení sama připustila a ani v žalobě tuto skutečnost nijak nepopírá. V žalobě sama vysvětluje, že žadatelé mají skutečnou potřebu požádat o udělení mezinárodní ochrany, až když jim hrozí vyhoštění. Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/95/EU ze dne 13. 12. 2011 o normách, které musí splňovat státní příslušníci třetích zemí nebo osoby bez státní příslušnosti, aby mohli požívat mezinárodní ochrany, o jednotném statusu pro uprchlíky nebo osoby, které mají nárok na doplňkovou ochranu, a o obsahu poskytnuté ochrany (dále jen „kvalifikační směrnice“) považuje okamžité podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany za jeden z aspektů významných pro posouzení věrohodnosti žadatele, a tedy pro prokázání důvodů žádosti (viz čl. 4 odst. 5 bod d). Žalovaný nicméně v daném případě nedovodil z toho, že žalobkyně podala žádost o udělení mezinárodní ochrany až s odstupem několika měsíců či let, její nevěrohodnost. Naopak z tvrzení žalobkyně plně vycházel. Žalobní bod je nedůvodný.
14. Žalobkyně v žalobě poprvé namítla, že zastává jistý politický názor, neboť je pacifistka. Vzhledem k tomu, že ozbrojený konflikt v zemi původu žalobkyně trvá již od roku 2014, jistě žalobkyně mohla tento důvod pro udělení mezinárodní ochrany uvést již v řízení před žalovaným. Nelze předpokládat, že by žalobkyně nabyla pacifistické přesvědčení teprve na podzim 2018 (tedy po seznámení s podklady pro vydání rozhodnutí a před podáním žaloby). Ve správním řízení naopak uvedla, že se o politiku vůbec nezajímá.
15. K podmínkám, za nichž lze v soudním řízení uplatnit zcela nový důvod pro udělení mezinárodní ochrany, se vyjádřil Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 26. 11. 2015, čj. 10 Azs 194/2015 – 32. Dovodil, že je povinností žadatele o mezinárodní ochranu vylicít veškeré skutečnosti relevantní z pohledu mezinárodní ochrany již ve správním řízení. Neuvede-li žadatel o mezinárodní ochranu všechny relevantní skutečnosti již v řízení před správním orgánem, neumožní mu kvalifikovaně posoudit podanou žádost a musí nést riziko v podobě zamítavého rozhodnutí. Ani povinnost dle čl. 46 odst. 3 procedurální směrnice (tedy podrobit rozhodnutí žalovaného soudnímu přezkumu s účinky *ex nunc* – ke dni rozhodování soudu) nelze chápat jako podporu bezdůvodného roztržštění vylicení skutkového příběhu žadatele o mezinárodní ochranu v různých fázích řízení, včetně přezkumného soudního řízení. Jedná se o opatření, které má zamezit nesprávnému posouzení situace žadatelů ve světle aktuálních poměrů a závažných změn situace v zemi jejich původu či jejich osobních poměrů. Nejvyšší správní soud tedy dospěl k závěru, že skutečnosti, které žadatel o mezinárodní ochranu bezdůvodně neuvedl již ve správním řízení, nelze uplatnit v žalobě proti rozhodnutí o neudělení mezinárodní ochrany. Tyto závěry byly následně korigovány Ústavním soudem v nálezu ze dne 12. 4. 2016, sp. zn. I. ÚS 425/16. Podle názoru Ústavního soudu musí být žalobci umožněno uplatnit

v soudním řízení nový důvod žádosti o mezinárodní ochranu, jestliže jde o skutečnost, kterou žalobce nemohl bez vlastní viny uvést již ve správním řízení, nebo jestliže se ve správním řízení vyskytla okolnost, která ospravedlňuje, že žalobce neuvedl danou skutečnost již ve správním řízení (např. při osobním pohovoru nebyl žalobce na tuto skutečnost dotazován; osobní pohovor nebyl proveden, žalobce nemusel pochopit relevanci dané skutečnosti pro řízení o mezinárodní ochraně; trauma, stud nebo jiné zábrany mohly zabránit úplnému ústnímu svědectví při osobním pohovoru; pohlaví tazatele nebo tlumočnicka mohlo být pro žalobce zábranou). Je třeba vzít v úvahu, že žadatelé o mezinárodní ochranu patří mezi zvláště zranitelné osoby, které se mohou na území České republiky ocitnout ve zcela jiném kulturním prostředí, po měsících nebezpečné cesty, mohou být dezorientovaní a mohou mít skutečně odůvodněný strach z návratu do země původu. Je tedy třeba vždy nutno zohlednit povahu nových skutečností a situaci konkrétního žadatele.

16. V dané věci se nepochybně nejedná o skutečnost, kterou by žalobkyně nemohla uplatnit bez vlastní viny již ve správním řízení, ani se v předcházejícím správním řízení nevyskytla okolnost, která by ospravedlňovala, že žalobkyně neuvedla danou skutečnost již v jeho průběhu. Soud proto nemohl k nově uplatněnému důvodu pro udělení mezinárodní ochrany přihlédnout. Přesto nad rámec nezbytně nutného uvádí, že ze zpráv o zemi původu, které byly podkladem pro vydání napadeného rozhodnutí, ani z dalších zpráv o Ukrajině, které jsou soudu známy z jeho úřední činnosti (rozhodování o žalobách jiných ukrajinských žadatelů o mezinárodní ochranu), nevyplývá, že by osoby veřejně projevující pacifistické názory byly v zemi původu jakkoliv pronásledovány ve smyslu § 2 odst. 7 zákona o azylu. Žalobkyně přitom ani netvrdí, že své pacifistické názory kdykoliv veřejně projevila, resp. že by měla v úmyslu je projevit v případě návratu do země původu. Z hlediska případné aplikace § 12 zákona o azylu je významné nejen to, zda má žalobkyně určité politické přesvědčení, ale i to, zda toto politické přesvědčení projevuje nebo jí je (ať již právem, nebo neprávem) ostatními lidmi připisováno, přičemž právě toto politické přesvědčení musí být jedním z motivů aktů pronásledování.
17. Žalobkyně v žalobě dále tvrdí, že splňuje podmínky pro přiznání humanitárního azylu. Legislativce při úpravě podmínek pro udělení humanitárního azylu zvolil kombinaci neurčitěho právního pojmu „*případ hodný zvláštního zřetele*“ a správního uvážení (rozsudek NSS ze dne 19. 7. 2004, čj. 5 Azs 105/2004 – 72).
18. Vzhledem ke kombinaci neurčitěho právního pojmu a správního uvážení v § 14 zákona o azylu, žalovaný nejdříve musí interpretovat neurčitý právní pojem „*případ hodný zvláštního zřetele*“ a posoudit jeho naplnění v konkrétní věci. Pokud dojde k závěru, že je tento pojem naplněn, provede správní uvážení, jak mu ukládá zákon, při němž vybere jednu ze dvou alternativ rozhodnutí – udělení či neudělení humanitárního azylu. Naopak, jestliže se o případ hodný zvláštního zřetele v konkrétní věci nejedná, není dán prostor pro jakoukoliv úvahu správního orgánu a azyl z humanitárního důvodu udělen být nemůže. Rozlišování mezi oběma fázemi rozhodování žalovaného o (ne)udělení humanitárního azylu má zásadní význam pro jeho přezkum soudem. Na rozdíl od omezeného soudního přezkumu správního uvážení (§ 78 odst. 1 druhá věta s. ř. s.), výklad neurčitěho právního pojmu a jeho aplikace na konkrétní skutkový stav jsou v souladu s § 75 s. ř. s. plně a meritorně přezkoumatelné soudem. Zruší-li soud rozhodnutí správního orgánu, je v dalším řízení správní orgán podle § 78 odst. 5 s. ř. s. vázán výkladem neurčitěho právního pojmu, jak jej provedl soud, i jeho posouzením, zda skutkové okolnosti případu tento

pojem naplňují či nikoliv. Soudní praxe byla v této otázce sjednocena usnesením rozšířeného senátu NSS ze dne 22. 4. 2014, čj. 8 As 37/2011 – 154, přičemž následnou rozhodovací činností NSS byla výslovně vztažena i na rozhodování dle § 14 zákona o azylu (viz rozsudek ze dne 28. 1. 2015, čj. 1 Azs 200/2014 – 27).

19. Dle dlouhodobě ustálené judikatury dopadá humanitární azyl toliko na závažné situace jako např. udělování humanitárního azylu osobám zvláště těžce postiženým či zvláště těžce nemocným nebo osobám přicházejícím z oblastí postižených významnou humanitární katastrofou (srov. rozsudek NSS ze dne 11. 3. 2004, čj. 2 Azs 8/2004 – 55, viz též usnesení NSS ze dne 8. 4. 2016, čj. 6 Azs 34/2016 – 30). Právě takové mimořádné okolnosti lze považovat za důvod hodný zvláštního zřetele. Obecně řečeno jde o případy, kdy by neudělení mezinárodní ochrany bylo nehumánní.
20. Žalovaný v napadeném rozhodnutí vycházel z rodinné, ekonomické a sociální situace žalobkyně. Zejména vzal do úvahy její zdravotní stav, a to v tom směru, že žalobkyně je zcela zdráva, není nikterak limitována ve výkonu výdělečné činnosti. K tomu je třeba přidat obecně známou skutečnost, že země původu žalobkyně (zejména pak Z. oblast, z níž žalobkyně pochází a kde má rodinné zázemí) není stížena žádnou přírodní ani humanitární katastrofou. Je tedy zřejmé, že žalovaný vyložil pojem důvod hodný zvláštního zřetele v souladu s ustálenou judikaturou a dospěl ke správnému závěru, že v případě žalobkyně není dán žádný zřetele hodný důvod. Žalobkyně se domnívá, že tímto důvodem je obecně nepříznivá ekonomická situace v zemi původu, která je dle ní charakterizována nízkým počtem pracovních příležitostí a nízkými výdělky, jež ve svém důsledku neskýtají dobrou životní perspektivu a odsuzují každého obyvatele k živoření. V souvislosti s tím je třeba dle žalobkyně vzít do úvahy nefungující systém objednávání na Zastupitelský úřad České republiky, který reálně neumožňuje předpokládat, že by žalobkyni kdy bylo vydáno povolení k pobytu na území České republiky za účelem zaměstnání. Soud se neztotožňuje se žalobkyní a ani jednu z těchto skutečností (jednotlivě ani v jejich souhrnu) nepovažuje za důvod hodný zvláštního zřetele, pro který by mělo být nehumánní, kdyby žalobkyni nebyla na území České republiky udělena mezinárodní ochrana. Žalobkyně nemá právo na vydání povolení k pobytu na území České republiky za účelem zaměstnání (tento pobytový titul nemá nárokový charakter). Reálná nemožnost získat takové pobytové oprávnění tudíž nemůže představovat důvod hodný zvláštního zřetele, jenž by měl vést k přiznání azylu jako faktické náhrady nedosažitelného pobytového (a současně též pracovního) povolení. Ekonomická situace v zemi původu, ačkoliv je méně příznivá než v České republice a vyznačuje se řadou aspektů, v jejichž důsledku je životní úroveň ekonomicky aktivních osob výrazně nižší než životní úroveň v České republice, není nepříznivá do té míry, že by neumožňovala obyvatelům uspokojovat své základní životní potřeby.
21. Jelikož soud neshledal, že by v případě žalobkyně byly dány důvody hodné zvláštního zřetele, posoudil žalobní bod jako nedůvodný. V této souvislosti je třeba doplnit, že z odůvodnění napadeného rozhodnutí *implicitě* plyne, že žalovaný vzal do úvahy i žalobkyní uváděnou nemožnost podat žádost o vydání povolení k pobytu, neboť poukázal na funkci mezinárodní ochrany (ochrana lidských práv a svobod), která je zcela odlišná od funkce zákona o pobytu cizinců (legální pobyt na území České republiky). Nemožnost získat pobytový titul nelze řešit nástrojem určeným k ochraně lidských práv.
22. V neposlední řadě žalobkyně poukázala na vyhlášení výjimečného stavu v zemi původu v návaznosti na bezpečnostní incident, který spočívá v ruské námořní bloádě

ukrajinského území nacházejícího se v blízkosti Azovského moře a dokládá bezpečnostní a politickou situaci v zemi původu. K tomu soud uvádí, že žalobkyně konkrétně neuvedla, jak se výše popsany akt ruského námořnictva a v návaznosti na to vyhlášený výjimečný stav může negativně promítnout do života žalobkyně, který by v případě návratu do země vedla v Z. oblasti, v níž celý život žila a kde mají svůj domov i její příbuzní. Je zcela nepochybné, že bezpečnostní situace na východě a jihovýchodě Ukrajiny je nepříznivá, místy dochází k ozbrojeným střetům, místy se situace vyhrocuje nástroji demonstrace síly a rétorikou. Bydliště žalobkyně se však nachází stovky kilometrů od těchto území a není pravděpodobné, že by v případě vyostření bojových operací byla žalobkyně ohrožena újmou ve smyslu § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu. Výjimečný stav byl nadto vyhlášen pouze na 30 dnů do 26. 12. 2018, což žalobkyně ve svém žalobním tvrzení zamlčela, tedy ke dni rozhodování soudu již netrvá, a nevztahoval se na území Z. oblasti. Zvýšené pravomoci státních orgánů spojené s vyhlášením výjimečného stavu tak nebylo možné v této oblasti uplatňovat (viz informaci na webových stránkách MZV ČR, https://www.mzv.cz/jnp/cz/cestujeme/aktualni_doporuceni_a_varovani/ukrajina_vyjimecny_stav.html). Žalobní bod je nedůvodný.

Závěr a rozhodnutí o náhradě nákladů řízení

23. Vzhledem k tomu, že žalobní body jsou nedůvodné a soud nezjistil žádnou vadu, k níž by byl povinen přihlédnout i bez námítky, byla žaloba zamítnuta (§ 78 odst. 7 s. ř. s.).
24. O náhradě nákladů řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobkyně nebyla v řízení úspěšná, a proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému soud náhradu nákladů nepřiznal, neboť mu nevznikly náklady převyšující náklady na běžnou administrativní činnost.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů je stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Praha 30. dubna 2019

Shodu s prvopisem potvrzuje: B. M.

Tomáš Kocourek, v. r.

soudce